

Lapse (laste) paigutamine asendushooldusteenusele olukorras, kus selle järgselt on peres rohkem lapsi, kui on seadusega üldreeglina lubatud ning paigutamise kooskõlastamine Sotsiaalkindlustusametiga

Sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁷ lg 1 ja § 45⁸ lg 1 kohaselt võib asendushooldusteenusel perekodus ja asenduskodus olla samal ajal kuni kuus last ning § 45⁶ lg 3 kohaselt võib hooldusperes olla 4 hooldatavat.

Sama seaduse § 45⁷ lg 1 ja § 45⁸ lg 1 järgi võib asendushooldusteenuse osutamisel **perekodus ja asenduskodus** olla rohkem kui kuus last juhul, kui see on asendushooldusel olevate laste huvides ja selle jaoks annavad nõusoleku perre paigutatud ja perre paigutatavate laste eestkostjad ning see on kooskõlastatud Sotsiaalkindlustusametiga.

Sama kehtib ka seaduse § 45⁶ lg 3 kohta, mille kohaselt võib asendushooldusteenuse osutamisel **hooldusperes** olla rohkem kui neli last juhul, kui see on asendushooldusel olevate laste huvides ja selle jaoks annavad nõusoleku perre paigutatud ja perre paigutatavate laste eestkostjad ning see on kooskõlastatud Sotsiaalkindlustusametiga.

Maksimaalse laste arvu ületamise vajaduse korral tuleb saada kooskõlastus Sotsiaalkindlustusametilt. Selleks esitab **paigutamist vajava lapse eestkostja ehk kohaliku omavalitsuse** üksus koostöös asendushooldusteenuse osutajaga, kelle juurde planeeritakse asendushooldust vajav laps paigutada ning teiste teenust saavate laste eestkostjatega Sotsiaalkindlustusametile **vormikohase taotluse ning lisadokumendid:**

- Lisa 1- Paigutatava lapse teenusele suunamisega seotud asjaolud ja teenusele suunamise põhjendused
- Lisa 2- Samas peres pere- või asenduskodus kasvavate laste eestkostjate põhjendatud nõusolekud
- Lisa 3- Asendushooldusteenuse osutaja, kuhu laps paigutatakse, põhjendatud nõusolek ja valmisolek lapse paigutamiseks ja hooldamiseks

NB! Lisadokumendid lisada teenust vajava lapse olemasoleva aktiivse juhtumimenetluse juurde STAR-s!

Dokumentides tuuakse välja paigutatava lapse teenusele suunamisega seotud asjaolud ja teenusele suunamise põhjendused erandolukorras (erandina arvestatakse olukordi, mil asendushooldusele tuleb paigutada mitu ühe pere last samal ajal, aga ka olukordi, kus samast perest eraldatakse hiljem veel laps(ed) ning nende paigutamine sidemete säilitamise eesmärgil on laste huvides põhjendatud).

Soovitused, mida lisadokumente koostades silmas pidada:

Lisa 1 Paigutatava lapse teenusele suunamisega seotud asjaolud ja teenusele suunamise põhjendused

- Ülevaade, mida on tehtud, et vältida lapse paigutamist asendushooldusteenusele, kus selle järgselt on peres rohkem lapsi, kui seadusega lubatud. Mh lapse bioloogiliste sugulaste ja lähivõrgustiku kaardistus, sobiva lapsendaja- või hoolduspere otsimised jm.
- Lapse vajadused, millest lähtuvalt peab lapse just taotluses välja toodud teenusele paigutama, miks see on lapsele parim.
- Lapse taust- kus laps on eelnevalt viibinud (kodus, turvakodus vm), milliseid teenuseid on lapsele osutatud.
- Kuidas toetatakse lapse ja tema bioloogilise perega suhet lapse teenusel viibimise ajal.
- Valitud teenuse sobivus lapse isikuomaduste ja vajadustega – mh lapse kodune keel, harrastused, teenuste vajadus, kooli vahetus, perearsti ja eriarstide kättesaadavus jm.

- Paigutatava lapse arvamus, soovitavalt lapse enda sõnadega ja ta enda poolt kirjapanduna (kui seda võimaldab lapse vanus ja/või arengutase).
- Tähtajalise paigutamise juures eestkostja nägemus lapse tuleviku osas.
- Last paigutada sooviva lastekaitsetöötaja analüütiline arvamus teenusel viibivate laste ja teenusele paigutatava lapse eripärade ja isiksuste kokkusobivusest ning teenuseosutaja valmisolekust.

Lisa 2 - Samas peres pere- või asenduskodus kasvavate laste eestkostjate põhjendatud nõusolekud

- Põhjalik ülevaade iga lapse juhtumiplaanist tulenevast abivajaduse kirjeldusest, iga lapse teenusel viibimise aeg ning teenusel viibimise vorm (nt kas viibib teenusel alaliselt) ning muud olulised laste isiksuse ja arengu aspektid.
- Laste arvamused, mis sisaldavad hinnanguid praeguse ja tulevase olukorra kohta (kui uus laps perre tuleb).
- Vajadusel kutsub last paigutada sooviv eestkostja kokku teiste teenusel viibivate laste eestkostjate ja asendushooldusteenuse osutajaga võrgustikukohtumise.
- NB! Nõusolekud peavad olema digitaalselt allkirjastatud. Sobib ka võrgustikukohtumise protokoll, mis on kõikide osapoolte poolt digitaalselt allkirjastatud, sel juhul esitatakse ülevaade igast lapsest ja tema arvamusel protokollis lisadena.

Lisa 3 Asendushooldusteenuse osutaja, kuhu laps paigutatakse, põhjendatud nõusolek ja valmisolek lapse paigutamiseks ja tema hooldamiseks

- Psühhosotsiaalne ja emotsionaalne keskkond- kuidas on majas laste omavahelised suhted ja kuidas võib uue liikme lisandumine neile mõjuda, kuidas uus laps perre sobitub.
- Lapse toetamise ja lapsele tema vajadustest ja soovidest lähtuva hariduse ja huvitegevuse pakkumise võimalused.
- Last hooldavate isikute valmisolek uue lapse perre tulekuks ja suurema perega toimetulekuks.
- Kinnitus, et eelduslikult on täidetud ka tervisekaitsetingimused ning ruumid vastavad lisanduva lapse elamistingimustele.

Taotlus tuleb esitada digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressil info@sotsiaalkindlustusamet.ee

Asendushooldusteenuse osutaja algatab tegevusloa muutmise taotluse Majandustegevuste registris (MTR), märkides kommentaari reale lapsed, keda tahetakse kuuete lapsele lisaks panna. MTR-i saab taotluse esitada kohe kui last paigutada sooviv omavalitsus on koostanud korrektse dokumentatsiooni ning esitanud taotluse SKA-le.

Kooskõlastuse andmiseks tutvub Sotsiaalkindlustusameti (SKA) lastekaitse osakonna spetsialist kohaliku omavalitsuse poolt esitatud taotluse, STAR-s esitatud lisadokumentide ning taotluses viidatud STAR juhtumimenetlus(t)es olemasoleva informatsiooniga. SKA kujundab arvamusel 30-e päeva jooksul kui ei teki lisaküsimusi või täpsustusi. Vajadusel palutakse kohalikul omavalitsusel taotlust või STAR juhtumimenetluse juures olevaid lisadokumente täiendada või esitada lisainformatsiooni ja -dokumente. Seisukoha kujundamiseks võib SKA lastekaitse osakonna spetsialist, lisaks esitatud dokumentidele, võtta ühendust asjaolude täpsustamiseks asendushooldusteenuse osutajaga ja/või paigutatava lapse ja peres elavate lastega, eelnevalt informeerides sellest paigutatava ja teenusel viibivate laste eestkostjaid. SKA

kvaliteediosakonna spetsialist kontrollib üle, kas kõik vajalikud dokumendid ruumide ja töötajate kohta Majandustegevuste registris on esitatud ja vastavad kehtivale seadusele.

Eelneva tulemusena annab Sotsiaalkindlustusamet taotluse esitanud kohalikule omavalitsusele kirjaliku arvamuse lapse (laste) paigutamise kohta ning teeb asendushooldusteenuse osutaja vajaliku tegevusloa kõrvaltingimuse muudatuse Majandustegevuse registris. Kui kõrvaltingimuse suurendamise alus ehk teenust saavate laste perekoosseis taas muutub, on teenuse osutaja kohustatud sellest Sotsiaalkindlustusametit teavitama ning algatama tegevusloa muudatuse, et viia asendus- ja perekodu kohtade arv kooskõlla sotsiaalhoolekande seaduse § 45⁷ lg 1 ja § 45⁸ lg 1-ga.

Täpsema info saamiseks palume pöörduda lastekaitse osakonna asendushoolduse talituse teenuse juhi Irje Tammelehe poole: e-post irje.tammeleht@sotsiaalkindlustusamet.ee, telefon 53091597

või asendushoolduse peaspetsialisti poole:

Elo Tenusaar e-post elo.tenusaar@sotsiaalkindlustusamet.ee, telefon 51903792